

Samenwerken met onderwijs

Onderwijs kan in toenemende mate een interessante bedrijfstak vormen voor ondernemers. Bijvoorbeeld voor de analyse van bedrijfsvraagstukken. En bedrijfsadviseurs kunnen een belangrijke vraagbaak zijn voor de studenten. In het project Tune komen onderwijs, primaire ondernemers en bedrijfsadviseurs samen.

Adriaan Vernooij
Wageningen UR
Pieter Vereecken
HAS Den Bosch

Tune is een gezamenlijk project van de AOC's (Agrarische Onderwijs Centra, de groene mbo-scholen) Citaverde (Limburg), Helicon (Midden-Brabant), Prinsentuin (West-Brabant) en Edudelta (Zeeland) met hogeschool HAS Den Bosch, ZLTO, LLTB en WUR Livestock Research. Naast theoretische kennis opdoen over bedrijfsvoering en achtergronden van kengetallen, is het zelf analyseren van een praktijkbedrijf van groot belang voor toekomstige ondernemers en adviseurs in de veehouderij. In dit project worden deze vaardigheden verder ontwikkeld door samenwerking tussen onderwijs en bedrijfsleven bij het oplossen van problemen van veehouders. Vierdejaarsstudenten van de AOC's en tweedejaarsstudenten van de HAS werken samen aan het oplossen van een praktijkvraag. Deze praktijkvraag is gesteld door een veehouder. De studenten analyseren de bedrijfsproblematiek en formuleren een advies aan die veehouder. Dit gebeurt in een projectperiode van 10 weken waarin de groepen elke woensdag bij elkaar komen, onder begeleiding van docenten van de deelnemende scholen. De studenten gaan op bedrijfsbezoek voor interviews, observaties en

eerste analyses. Vervolgens zoeken ze verdere achtergrondinfo en stellen ze een eindadvies op voor de ondernemer. De informatie die nodig is voor analyse van de problematiek en onderbouwing van een advies, zoeken zij bij specialisten van WUR Livestock Research, maar in veel gevallen ook bij adviseurs uit het bedrijfsleven.

De resultaten

Voor de studenten betekent het vooral werken aan bedrijfsanalyses en meer ervaring opdoen met het beoordelen van bedrijven. In hun opleiding wordt veel aandacht besteed aan diverse deelaspecten van de veehouderij, maar bij een analyse van de bedrijfsvoering leren de studenten vooral de onderlinge samenhang daarvan in de dagelijkse praktijk. De resultaten voor de deelnemende veehouders zijn tweërlei: Door de vele vragen van de studenten worden zij zelf ook meer geprikkeld om kritisch na te denken over hun bedrijfssituatie. Daarnaast leiden de bedrijfsanalyses tot een eindadvies van de studenten, dat de veehouders mee kunnen nemen in hun overwegingen over toekomstige besluiten voor de ontwikkeling van het bedrijf. Verder tonen de veehouders hiermee hun betrokkenheid bij het onderwijs, dat

Jan Essens, voorlichter bij CHV

Jan werd door de studenten benaderd voor algemene informatie over het meerwekensystemen in de varkenshouderij. Hij is daar in gespecialiseerd. Hij heeft met hen gesproken over de voors en tegens van de diverse vormen van meerwekse systemen. De ondersteuning van de studenten kostte hem 3 uur. Jan vindt het belangrijk hieraan mee te werken, om te laten zien dat de CHV een belangrijke kennispartner is in de sector, maar ook om contacten te leggen met zowel potentiële nieuwe medewerkers als nieuwe klanten (wanneer studenten bedrijfsopvolgers zijn). Hij was positief verrast toen de studenten hem opnieuw opbelden na het afronden van hun taak en hem nogmaals wilden bedanken voor alle informatie. Die heeft mede geleid tot een goed advies aan de varkenshouder.

René Dings, WestfaliaSurge

Een van de deelnemende veehouders aan het project is een klant van René. Deze klant wees de studenten naar hem door voor advies over efficiënte looproutes in een nieuw te bouwen stal. De studenten zijn bij hem op bezoek geweest in Haaren. Het kostte aanvankelijk wel even tijd om hun precieze vraag helder te krijgen, maar daarna kon hij hen waardevolle adviezen meegeven. In totaal heeft het hem twee uur werk gekost. René zegt graag mee te werken aan dergelijke projecten. "Het geeft je als bedrijf een breder beeld van wat de vragen uit de praktijk zijn." Hij werkte eerder ook al mee aan projecten van AOC Helicon uit Boxtel. Als er een nieuw verzoek komt, zal hij zeker weer meedoen.

interessant voor adviseurs

zo gevoed wordt door vragen uit het bedrijfsleven, en daarmee ook betrokkenheid bij de actualiteit in de sector.

Bedrijfsadviseurs vervullen de rol van inhoudelijk expert, waardoor de kennis van de studenten verdiept. Tijdens de interactie met de studenten hebben zij onvermijdelijk ook een coachende rol. Door het stellen van vragen aan de studenten om de oorzaken van de problemen op de bedrijven werkelijk helder te krijgen, zetten zij de studenten meer aan het denken en versterken zij zo mede hun analytische vaardigheden. De tijdsinspanning blijft meestal beperkt tot enkele telefonische contacten en een overleg van 1 à 2 uur. In gevallen waarin de studenten inspelen op een bedrijfsvraagstuk waar al een adviseur mee bezig was, wordt de samenwerking met de studenten een automatisch onderdeel van de bedrijfsbegeleiding van de klant. Vaak is de bedrijfsadviseur dan ook aanwezig bij de eindpresentatie van de studenten aan de veehouder, die gehouden wordt bij HAS Den Bosch.

Onderwijs steunen

Deze vorm van samenwerking tussen onderwijs en bedrijfsleven is ook interessant voor adviseurs. Het bedrijfsleven neemt hierin de verantwoordelijkheid om maatschappelijke betrokkenheid te tonen door als adviseur het onderwijs te ondersteunen. Daarnaast kan de interactie met de studenten ook leerzaam zijn voor de adviseurs en ook bij hen tot nieuwe inzichten leiden, bijvoorbeeld op het gebied van nieuwe vragen die in de markt leven en het

leggen van contacten met nieuwe toekomstige medewerkers.

Co Hartman, rundveehouder

Co Hartman heeft dit jaar meegedaan, omdat hij advies zocht over aanpassingen in het voersysteem op zijn bedrijf. Hoewel hij de kennismakingsdag aan het begin van het project niet mee kon maken, was de opzet hem snel duidelijk uit de toelichting van de begeleidende docent. De studenten die voor hem de probleemanalyse gemaakt hebben waren van het begin af aan zeer gemotiveerd. Ondanks dat zijn adviesvragen nog redelijk open waren, is er voor Co wel een bruikbaar eindadvies opgesteld. Het advies bevestigde aan de ene kant sommige van de ideeën die hij al had, terwijl het anderzijds toch ook weer nieuwe inzichten opleverde. Doordat het advies opgesteld is door studenten, is de diepgang soms minder dan die van professionele voorlichters. wat onvermijdelijk is omdat het voor de studenten een leeractiviteit. Naast inhoudelijk nieuwe kennis opdoen, is het leren samenwerken ook een belangrijk aspect voor de studenten. De studenten hebben veel nieuwe informatie gezocht bij voorlichters en dealers, wat uiteindelijk ook Co geholpen heeft bij zijn definitieve besluitvorming.

KENNIS VERZAMELEN

Een groep studenten interviewt de veehouder om diens bedrijfsprobleem helder te krijgen. Vervolgens wordt het bedrijfsprobleem geanalyseerd met hulp van deskundigen uit onderzoek en bedrijfsleven. Het resultaat is een waardevol advies voor de veehouder.

Foto: HAS-studenten